

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8CoKR/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119207220
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3119207220.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d.d. Ljubljana, so sídlom Trg republike 2, 1000 Ljubljana, Slovinská republika, IČO: 586 057 1000, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou BDM Legal s.r.o., so sídlom Gajova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 857 823
proti žalovanému: JUDr. Otto Markech, správca úpadcu Peter Križan - MÄSKO, v konkurze, so sídlom Svätoplukova 1339, 957 04 Bánovce nad Bebravou, IČO: 34 480 773,
o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín
č. k. 22Cbi/5/2019-539 zo dňa 31. mája 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa proti žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania o nariadenie neodkladného opatrenia **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou proti žalovanému domáhal vo veci samej určenia popretých pohľadávok vychádzajúc z ustanovenia § 28 ods. 7, 8 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "ZoKR"). Rozsudkom zo dňa 19.08.2020 č.k. 22Cbi/5/2019-354 bola predmetná žaloba zamietnutá. Proti rozsudku podal žalobca odvolanie, rozsudok nie je zatiaľ právoplatný. Dňa 29.04.2021 žalobca tamojšiemu súdu doručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP) a žiadal, aby súd uložil povinnosť žalovanému zložiť časť výťažku z predaja podniku úpadcu pripadajúcu na uspokojenie spornej pohľadávky žalobcu vo výške 283.843 Eur do úschovy súdu. Navrhol, aby neodkladné opatrenie trvalo do uplynutia lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu v konaní vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 22Cbi/5/2019.

1.2. Žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zdôvodnil zhodne so skutkovým tvrdením uvádzaným v tomto konaní predchádzajúcim vydaniu rozsudku č.k. 22Cbi/5/2019-354 zo dňa 19.08.2020. Osvedčenie existencie a trvania nároku, ktorému má byť poskytnutá ochrana neodkladným opatrením, žalobca odôvodnil tým, že otázka hmotnoprávneho vzťahu žalobcu a úpadcu nebola doposiaľ právoplatne rozhodnutá žiadnym rozhodnutím. Považoval za nesprávne tvrdenie súdu prvej inštancie, že otázka hmotnoprávneho vzťahu už bola právoplatne vyriešená a že týmto skorším rozhodnutím by súd mal byť viazaný. Žalobca uviedol, že trvá na skutočnom, nie len formálnom a arbitrárnom posúdení

predmetu sporu, aby sa tak dosiahlo správne a spravodlivé rozhodnutie vo veci a aby boli dodržané požiadavky na spravodlivý proces. Napriek tomu, že pre ochranu svojich práv urobil maximum, súd mu doposiaľ nepriznal nárok na právnu ochranu voči žalovanému, a to ani v predmetnom spore o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky. Podľa jeho názoru súd nesprávnym spôsobom aplikoval právnu vetu z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 44/2010 ("So zreteľom na právoplatnosť a z toho vyplývajúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej "nové" právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné."), čím mu uprel možnosť na skutočné hmotnoprávne posúdenie jeho vzťahu s úpadcom a porušil tak hodnoty právneho štátu, ktoré sú všeobecné súdy povinné chrániť. Žalobca poukázal na to, že pri riadnom posúdení hmotnoprávneho vzťahu žalobcu a úpadcu nevyhnutne dochádza k stretu dvoch základných princípov, a to princípu ochrany dobromyseľnosti žalobcu pri nadobudnutí záložného práva zaťažujúceho majetok úpadcu a princípu ochrany vlastníckeho práva žalovaného. Vo vzťahu k podstatnej otázke riešenej v tomto spore a to kolízii dvoch rímskoprávných zásad, na jednej strane zásadu: "nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet" a zásady "bona fides" dal žalobca dôraz na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015, I. ÚS 151/2016 a I. ÚS 460/2017, akcentujúc v nich obsiahnutú výzvu súdom, aby otázku dobromyseľnosti vždy riadne posúdili, pričom pokiaľ je to možné

a spravodlivé a nie je možné prisúdiť ochranu obom právam, je na mieste prisúdiť ochranu tomu z práv, ktorému svedčí všeobecná idea spravodlivosti. Ústavný súd tiež uviedol, že väčšiu riziko by mal niesť nedbalý vlastník ako dobromyseľný nadobúdateľ, ktorý svoje vlastnícke právo nadobúda v dobrej viere, že prevodca je skutočným vlastníkom. Žalobca zdôraznil, že o jeho dobromyseľnosti niet pochýb, čo bolo konštatované i v rozsudku súdu prvej inštancie. Naliehavú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v navrhovanom znení, ktorým by došlo k zabráneniu nakladaniu s výťažkom z predaja, odôvodnil žalobca tým, že po eventuálnom potvrdzujúcom rozhodnutí rozsudku prvej inštancie odvolacím súdom, by žalobca podal mimoriadny opravný prostriedok, pričom žalovanému by napriek tomu nebránili žiadne formálne dôvody začať nakladať s výťažkom z predaja podniku, keďže by disponoval právoplatným a vykonateľným rozsudkom. V takom prípade by podľa žalobcu došlo k nenávratnému a nenapraviteľnému zmareniu uspokojenia žalobcu. Napriek úspešne podanému dovolaniu by v prípade už realizovaného nakladania s výťažkom z predaja podniku bolo podľa žalobcu také rozhodnutie pre neho bezvýznamné. Nariadením neodkladného opatrenia by sa dosiahla dočasná ochrana, kedy by žalovaný nemohol nakladať s výťažkom predaja podniku po určitú dobu, a to doby, kým tieto budú uložené v úschove súdu, a to napriek tomu, že by disponoval právoplatným a vykonateľným titulom na také konanie. Žalobca akcentoval, že nemá iné východisko, ako do úplného skončenia sporu zabrániť žalovanému nakladať s výťažkom z predaja podniku, čo je jediným potenciálnym zdrojom uspokojenia jeho pohľadávok, než cestou navrhovaného neodkladného opatrenia, nakoľko vzhľadom na doterajšie správanie sa žalovaného je vysoko pravdepodobné, že v prípade potvrdenia rozsudku prvej inštancie odvolacím súdom dôjde zo strany žalovaného

k nakladaniu s výťažkom z predaja podniku a on by v takom prípade nenávratne prišiel o možnosť čo i len čiastočného uspokojenia. Nariadenie neodkladného opatrenia v ním navrhnutom znení nie je podľa neho možné považovať za neprimeraný zásah do práv žalovaného, keď jeho realizácia bude trvať len po nevyhnutnú dobu a to len do uplynutia lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci odvolania voči rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 22Cbi/5/2019-354 zo dňa 19.08.2020 vydaného

v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 22Cbi/5/2019 žalobcovi.

1.3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 324 ods. 1 a podľa § 325 ods. 1, 2 písm. b) CSP. Poukázal na to, že v zmysle citovaných zákonných ustanovení pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd musí v prvom rade skúmať naplnenie zákonných formálnych a vecných predpokladov pre jeho nariadenie. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie len vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán, resp. existuje obava, že exekúcia bude ohrozená a zároveň je hodnoverne osvedčené že ten, kto podáva takýto návrh preukáže dôvodnosť i trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana neodkladným opatrením. Neodkladným opatrením by nemalo dochádzať k zásahu do práv iných osôb nad nevyhnutnú mieru. Pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné osvedčenie danosti hmotnoprávneho nároku medzi stranami sporu a osvedčenie potreby úpravy pomerov. V predmetnom spore o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky proti podstate bola spornou otázkou týkajúca sa dôvodu neexistencie zmluvného vzťahu medzi úpadcom a žalobcom ako dôvodu, pre ktorý nebola žalobcom uplatnená pohľadávka proti podstate žalovaným (správcom úpadcu) uznaná. Vo vzťahu

k osvedčeniu nároku, ktorému má byť poskytnutá ochrana, a tým v otázke riešenej v merite sporu súd prvej inštancie v celom rozsahu zotrval na závere uvedenom vo svojom rozsudku o tom, že dobromyseľnosť žalobcu nespochybňuje, avšak samotná dobromyseľnosť žalobcu pri uzavretí Záložnej zmluvy podľa jeho názoru nepostačuje na prelomenie princípu ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. Prvoinštančný súd zdôraznil, že právny záver, ktorým odôvodnil svoje rozhodnutie vo veci samej, vychádzal zo zásady, v zmysle ktorej pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením. Vychádzal pritom z už právoplatných rozhodnutí súdov, ktorými bolo určené vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam v prospech úpadcu X. A., a to na základe odstúpenia od kúpnej zmluvy, preto musel skonštatovať, že absolútne neplatnými právnymi úkonmi sú i následné právne úkony, v ktorých vystupovala spoločnosť C. spol. s r.o. ako vlastník predmetných nehnuteľností, a teda aj Zmluva o zriadení záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam, ktorú dňa 26.09.2007 uzavreli právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) a spoločnosť C. spol. s r.o. Pokiaľ žalobca namietal, že žiadny z výrokov súdov sa v predchádzajúcich konaniach nezaoberal platnosťou alebo neplatnosťou záložnej zmluvy, keďže ide úplne samostatnú otázku, prvoinštančný súd uviedol, že hoci žiaden z výrokov súdnych rozhodnutí sa otázku platnosti či neplatnosti Záložnej zmluvy nekonštatoval, v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Bánove nad Bebravou, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, ktorý rozsudok sa stal podkladom i pre ďalšie súdne rozhodnutia, bolo konštatované, že platným odstúpením od zmluvy sa zmluva o prevode vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam od začiatku zrušila. Následné právne úkony, týkajúce sa predmetných nehnuteľností, v ktorých vystupovala spoločnosť C. spol. s r.o. ako vlastník (napr. nájomné zmluvy, zmluvy o prevode predmetných nehnuteľností a pod.) sú absolútne neplatné právne úkony, keďže spoločnosť C. spol. s r.o. nemala oprávnenie s predmetnými nehnuteľnosťami disponovať. Vychádzajúc z uznesenia NS SR sp.zn. 1Cdo/44/2019, vzhľadom na konštatovanie viacerých súdov o platnosti odstúpenia od zmluvy, súd prvej inštancie v záujme právnej istoty a pri zachovaní zásady predvídateľnosti súdneho rozhodnutia s poukazom na konštatovanú skutočnosť (hoci len v odôvodnení rozhodnutia) o absolútnej neplatnosti právnych úkonov nasledujúcich po tom, ako došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, vyhodnotil Záložnú zmluvu ako absolútne neplatný právny úkon. V súvislosti s potrebou bezodkladnej úpravy pomerov navrhovaným neodkladným opatrením poukázal na to, že neodkladným opatrením v navrhovanom znení by súd nariadil žalovanému - správcovi nakladať súdom určeným spôsobom s výťažkom z predaja podniku. Uvedený postup však nie je v predmetnom spore prípustný. Spor, v rámci ktorého bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, je sporom vyvolaným konkurzom, tzv. incidenčným konaním, nejde teda o konkurzné konanie. V zmysle stanoviska obchodného kolégia Najvyššieho súdu SR, ktorého vyslovený právny názor je s poukazom na ustálenú rozhodovaciu činnosť odvolacích súdov i pri zmene zákonnej úpravy stále aktuálny, správcovi nie je možné neodkladným opatrením vydaným v inom konaní zakázať, aby nakladal s vecami zapísanými do súpisu podstaty. (S (SR) 63/2003: Usmerňovať činnosť správcu podstaty môže súd len v rámci konkrétneho konania. Predbežným opatrením vydaným v inom konaní preto nemožno správcovi zakázať, aby nakladal s vecami zapísanými do súpisu podstaty.) Pokiaľ žalobca vyjadril obavu, že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku a následného úspechu v spore by bez nariadenia neodkladného opatrenia mohlo dôjsť k zmareniu uspokojenia žalobcu, súd prvej inštancie uviedol, že je potrebné vychádzať z predpokladu, že správca postupuje pri výkone svojej činnosti s odbornou starostlivosťou. Pokiaľ by vyšlo najavo, že by správca porušil svoje povinnosti stanovené v zákone, bolo by povinnosťou konkurzného súdu (v konkurznom konaní), aby riešil uvedený problém v rámci dohľadu nad činnosťou správcu.

1.4. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie skonštatoval, že nie je možné upraviť pomery strán nariadením neodkladného opatrenia v navrhovanom znení, nakoľko by tým došlo k neprípustnému zásahu súdu v spore vyvolanom konkurzom (v incidenčnom konaní) do konkurzného konania. Nakoľko nemal osvedčenú existenciu všetkých zákonných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm.

b) CSP) a že rozhodnutie prvoinštančného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Žalobca vyjadril presvedčenie, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčil všetky predpoklady a tiež naliehavosť potreby jeho nariadenia, pretože nariadenie neodkladného opatrenia predstavuje jediný spôsob, ako možno predísť nenávratnému a nenapraviteľnému zmareniu uspokojenia jeho už beztak okliešteného nároku. Uviedol, že súd prvej inštancie ho v závere napadnutého uznesenia nesprávne poučil, že proti predmetnému uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne a odkázal pritom na § 20 písm. d) CSP. Žalobca poukázal na znenie ust. § 24 ods. 1 písm. c) CSP, v zmysle ktorého na konkurzné konanie a reštrukturalizačné konanie sú príslušné... Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne. V zmysle § 24 ods. 2 písm. a) CSP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydaného v konaní podľa ods. 1 je príslušný... Krajský súd v Bratislave pre obvody súdov uvedených v ods. 1 písm. a) až d). Žalobca zdôraznil, že ust. § 20 písm. d) CSP, na ktoré odkazuje súd prvej inštancie v poučení napadnutého uznesenia, upravuje výlučnú miestnu príslušnosť prvoinštančného súdu, avšak na konanie o odvolaní je daná výlučná kauzálna príslušnosť odvolacieho súdu. Je zrejmé, že citované poučenie súdu nie je v súlade so zákonným znením CSP. Namietol preto kauzálnu príslušnosť Krajského súdu v Trenčíne na rozhodovanie o riadnom opravnom prostriedku a vyjadril presvedčenie, že nakoľko poučenie prvoinštančného súdu je nezákonné, keďže na konanie o odvolaní je v zmysle citovaných ustanovení CSP príslušný Krajský súd v Bratislave, je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Z hľadiska vecnej správnosti napadnutého uznesenia žalobca uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval na predmetnú vec závery vyslovené v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/44/2010, keď opomenul skutočnosť, že v predmetnej veci otázka hmotnoprávneho vzťahu žalobcu a úpadcu nebola predmetom žiadneho súdneho konania a nebola tiež právoplatne rozhodnutá žiadnym rozhodnutím súdu, preto konštatovanie prvoinštančného súdu o tom, že otázka hmotnoprávneho vzťahu strán sporu už bola právoplatne vyriešená a týmto skorším rozhodnutím súdu je viazaný súd aj v tejto veci, je nesprávne. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalobca prvoinštančnému súdu vytýkal, že sa vyhol otázke hmotnoprávneho posúdenia vzťahu strán sporu a uprednostnil formálne a naviac nesprávne právne odôvodnenie, ktoré vyúsťuje do zrejmej a očividnej nesprávnosti a nespravodlivosti. Žalobca zdôraznil, že vyriešiť spor medzi ním a žalovaným bez posúdenia otázky hmotnoprávneho vzťahu žalobcu a úpadcu nie je možné, pričom pri posudzovaní ich hmotnoprávneho vzťahu nevyhnutne dochádza k stretu dvoch základných princípov, a to princípu ochrany dobromyseľnosti jeho, žalobcu pri nadobudnutí záložného práva zaťažujúceho majetok úpadcu a princípu ochrany vlastníckeho práva žalovaného, na ktoré žalobca poukazoval v priebehu sporu vo svojich predchádzajúcich podaniach. Aj keď súd prvej inštancie v napadnutom uznesení opätovne uvádza, že jeho dobromyseľnosť považuje za preukázanú a niet o nej pochyb, zároveň nijako nezohľadnil správanie úpadcu ako nedbalého vlastníka. Žalobca vyjadril presvedčenie, že odvolací súd je povinný vysporiadať sa s otázkou posúdenia predmetného vzťahu a tento vzťah opätovne posúdiť s poukazom na dobromyseľnosť žalobcu a nedbalosť úpadcu ako vlastníka predmetných nehnuteľností. V súvislosti s ním tvrdenou potrebou bezodkladnej úpravy pomerov žalobcu a žalovaného nariadením neodkladného opatrenia a s konštatovaním prvoinštančného súdu, že správcovi nie je možné neodkladným opatrením zakázať, aby nakladal s vecami zapísanými do súpisu podstaty a že predmetný spor je sporom vyvolaným konkurzom, tzv. incidenčným sporom, a že nejde o konkurzné konanie, žalobca uviedol, že pokiaľ aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom zjednocujúcom stanovisku vyslovil záver, z ktorého vychádzal súd prvej inštancie, že predbežným opatrením vydaným v inom konaní nemožno správcovi zakázať, aby nakladal s vecami zapísanými do súpisu podstaty, podľa názoru žalobcu vydanie neodkladného opatrenia v predmetnej veci na základe jeho návrhu nemožno stotožňovať a porovnávať so situáciami a rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky predchádzajúcimi vydaniu jeho zjednocujúceho stanoviska Obchodného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Žalobca uviedol, že v prípadoch predchádzajúcich vydaniu zjednocujúceho stanoviska išlo o nemožnosť neodkladným (predbežným) opatrením zakázať správcovi nakladat' s vecami zapísanými do súpisu podstaty, avšak v danom prípade nejde o obmedzenie činnosti správcu v tom zmysle, že by samu neodkladným opatrením zakázalo speňažiť majetok patriaci do podstaty, nakoľko úmyslom jeho, žalobcu v zmysle návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo (je) len obmedziť žalovaného v tom, aby nakladal s výťažkom z predaja podniku a túto časť pripadajúcu na výťažok z predaja podniku, aby uložil do úschovy súdu. Nakladanie s výťažkom z predaja podniku nie je postup, v rámci ktorého správca nakladá s vecami zapísanými do súpisu podstaty a vydaním neodkladného opatrenia v zmysle návrhu nebude nijakým spôsobom obmedzená kompetencia správcu, keďže správca (žalovaný) už nehnuteľnosti, ktoré tvorili podstatu speňažil. Žalobca zdôraznil, že jeho

žaloba o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky a tiež návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sú konaniami v rámci konkurzného konania, čiže konanie začaté na základe návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je novým samostatným konaním oddeleným od konkurzného konania. Preto interpretácia prvoinštančného súdu, že nemôže obmedziť činnosť žalovaného ako správcu v inom konaní, nie je správna. Žalobca uviedol, že on nemá možnosť inak efektívne zabezpečiť, aby po určitú dobu žalovaný nenakladal s výťažkom z predaja podniku v prípade, ak by disponoval právoplatným rozsudkom odvolacieho súdu, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie vydaný v predmetnom spore. ZoKR neupravuje žiaden inštitút, ktorý by sa na daný prípad dal aplikovať, preto nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle jeho návrhu je jediným riešením, ktorým možno zabezpečiť, aby žalovaný nenakladal s výťažkom z predaja podniku v prípade, ak by existoval aj dovolací dôvod a ak by sa on, žalobca rozhodol uplatniť dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok. Opačný právny názor a názor prvoinštančného súdu obsiahnutý v napadnutom uznesení je podľa jeho názoru odmietnutím spravodlivosti. Žalobca tiež namietol argumentáciu prvoinštančného súdu o tom, že súd musí vychádzať z predpokladu postupu správcu pri výkone jeho činnosti s odbornou starostlivosťou. Uviedol, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukázal na obdobnú situáciu, kedy žalovaný nečakal do úplného skončenia vo veci samej a predal podnik pred tým, ako bolo v konaní o vylučovacej žalobe rozhodnuté o dovolaní. Vzhľadom na uvedené podľa žalobcu existuje predpoklad, že žalovaný tak bude konať aj v tomto prípade a to aj vtedy, ak by žalobca podal dovolanie, nehľadiac na možný výsledok dovolacieho konania, pričom takéto konanie žalovaného nemožno hodnotiť ako konanie s odbornou starostlivosťou. V súvislosti s konštatovaním prvoinštančného súdu o neprípustnosti zásahu do konkurzného konania nariadením neodkladného opatrenia v predmetnom incidenčnom spore žalobca uviedol, že primeranosť zásahu riadne odôvodnil, avšak na zdôraznenie otázky primeranosti opätovne poukázal na skutočnosť, že ním prihlásená pohľadávka do konkurzného konania predstavuje výšku 1.245.624,17 Eur, pričom táto bola zabezpečená záložným právom v jeho prospech na nehnuteľnosti a výťažok z predaja podniku, ktorý pripadá na uspokojenie jeho spornej pohľadávky v prípade rozhodnutia príslušného súdu by predstavoval len sumu 283.843 Eur zníženú o sumu určenú na uspokojenie pohľadávok proti všeobecnej podstate. Výťažok z predaja podniku je teda niekoľkonásobne nižší než jeho pohľadávka prihlásená do konkurzu. Preto žiadal, aby odvolací súd, a to kauzálny príslušný Krajský súd v Bratislave jeho odvolaniu vyhovel a napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že sám nariadi neodkladné opatrenie na základe jeho návrhu.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že napadnuté uznesenie je zákonné, spravodlivé a riadne odôvodnené.

4. Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu bolo doručené žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 09.08.2021.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

6. Odvolací súd viazaný stavom veci v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie podľa § 329 ods. 2 CSP, rozsahom odvolania podľa § 379 CSP a odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP, preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu podaného odvolania a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. b) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, či navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie, či uložením navrhovanej povinnosti alebo obmedzenia možno objektívne dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha, či navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, či právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah, a či sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podaným na súde prvej inštancie dňa 29.04.2021 sa žalobca v spore o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky proti podstate vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 22Cbi/5/2019 domáhal, aby prvoinštančný súd postupom podľa § 325 ods. 2 písm. b) CSP uložil žalovanému povinnosť zložiť časť výťažku z predaja podniku úpadcu pripadajúcu na uspokojenie spornej pohľadávky žalobcu vo výške 283.843,- Eur do úschovy súdu. Žalobca žiadal, aby neodkladné opatrenie trvalo do uplynutia lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu v konaní vo veci samej, v ktorom súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 19.08.2020 č.k. 22Cbi/5/2019-354 jeho žalobu o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky zamietol. Žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia argumentoval tým, že nariadením neodkladného opatrenia by sa dosiahla dočasná ochrana jeho nároku, keďže nemá inú možnosť, ako zabrániť žalovanému nakladať s výťažkom z predaja podniku, ktorý je jediným potenciálnym zdrojom uspokojenia jeho pohľadávok. Súd prvej inštancie po preskúmaní zákonných formálnych a vecných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia skonštatoval, že pokiaľ ide o osvedčenie danosti hmotnoprávneho nároku medzi stranami sporu, nemal dôvod odchýliť sa od záveru, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí vo veci samej (v doposiaľ neprávoplatnom rozsudku zo dňa 19.08.2020 č.k. 22Cbi/5/2019-354 o absolútnej neplatnosti záložnej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) a spoločnosťou C. spol. s r.o., a teda v dôsledku tejto skutočnosti o neexistencii takýmto zabezpečovacím právom zabezpečenej pohľadávky žalobcu vzťahujúcim sa na majetok úpadcu. K potrebe bezodkladnej úpravy pomerov v predmetnom incidenčnom spore súd prvej inštancie vzhľadom na stále aktuálne stanovisko obchodného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky skonštatoval, že žalovanému správcovi konkurznej podstaty nemožno uložiť povinnosť navrhovanú žalobcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože by tým došlo k neprípustnému zásahu súdu v predmetnom incidenčnom spore (vyvolanom konkurzom) do konkurzného konania. Napadnutým uznesením preto návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a strany sporu poučil o možnosti podať proti nemu odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne odkazom na § 20 písm. d) CSP, spolu s poučením o náležitostiach odvolania.

14. Žalobca dôvody svojho odvolania založil na tvrdení, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Postup prvoinštančného súdu porušujúci jeho právo na spravodlivý proces vzhliadol v nezákonnom poučení o možnosti podať odvolanie proti napadnutému uzneseniu na Krajský súd v Trenčíne, pretože podľa jeho názoru na prejednanie odvolania je v zmysle § 24 ods. 1 písm. c) CSP v nadväznosti na § 24 ods. 2 písm. a) CSP daná výlučná kauzálna príslušnosť Krajského súdu v Bratislave. Žalobca ďalej namietol nesprávnosť právneho posúdenia veci a nesúhlasil so záverom prvoinštančného súdu, podľa ktorého už otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov (strán sporu) bola vyriešená v iných právoplatne skončených konaniach a ani s jeho konštatovaním, že žalovaného ako správcu konkurznej podstaty v predmetnom incidenčnom spore nemožno obmedziť nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia. Žalobca zastával názor, že hmotnoprávne posúdenie vzťahov žalobcu a žalovaného doposiaľ nebolo vyriešené v žiadnom zo súdnych sporov, na ktoré odkazoval prvoinštančný súd a že tieto vzťahy nemožno hodnotiť len formálne, bez zohľadnenia princípu ochrany jeho dobromyseľnosti pri nadobúdaní záložného práva zaťažujúceho majetok úpadcu. Vyjadril tiež presvedčenie, že nielen jeho žaloba o určenie právneho dôvodu a výšky

pohľadávky, ale aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sú konaniami v rámci konkurzného konania, preto nie je správna argumentácia prvoinštančného súdu o nemožnosti obmedziť činnosť žalovaného ako správcu nariadením neodkladného opatrenia v tomto konaní, nakoľko nejde o iné, nové konanie, oddelené od konkurzného konania.

15. K odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa postupu prvoinštančného súdu porušujúceho právo žalobcu na spravodlivý proces spočívajúceho v nesprávnom poučení a kauzálnu príslušnosť súdu na prejednanie odvolania proti napadnutému uzneseniu uvádza odvolací súd nasledovne.

16. Podľa ust. § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného ak nie je ustanovené inak.

17. Podľa § 20 písm. d) CSP namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, na ktorom prebieha konkurzné konanie alebo reštrukturalizačné konanie, ak ide o spor vyvolaný osobitnou povahou týchto konaní, okrem sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

18. Podľa § 24 ods. 1 CSP na konkurzné konanie a reštrukturalizačné konanie sú príslušné a) Okresný súd Bratislava I pre obvod Krajského súdu v Bratislave, b) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave, c) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne, d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre, e) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline, f) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici, g) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove, h) Okresný súd Košice I pre obvod Krajského súdu v Košiciach.

19. Podľa § 24 ods. 2 CSP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa odseku 1 je príslušný a) Krajský súd v Bratislave pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. a) až d), b) Krajský súd v Banskej Bystrici pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. e) a f), c) Krajský súd v Košiciach pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. g) a h).

20. Nielen z výkladu vyššie citovaného ust. § 20 písm. d) CSP (Števíček M., Fícová S., Baricová J., Mesiarkínová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C.H.Beck 2016, 145 str.), ale aj z ustálenej rozhodovacej činnosti súdov SR je bez akýchkoľvek pochybností, že za spor vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania alebo reštrukturalizačného konania sa považuje napríklad spor o určenie neúčinnosti právneho úkonu úpadcu voči veriteľovi, spor o určenie za pohľadávku proti podstate, ale aj všetky konania, ktoré sa dotýkajú konkurznej podstaty alebo s ňou súvisia.

21. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v spore vedenom na súde prvej inštancie na základe ním podanej žaloby o určenie pohľadávky proti podstate, ktorý je sporom vyvolaným konkurzom. Nejde teda priamo o konkurzné konanie, ktorého podstatou je v prípade úpadku dlžníka speňaženie jeho majetku a kolektívne uspokojenie všetkých veriteľov dlžníka.

22. Z ustálenej rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky a z výkladu k ust. § 24 ods. 1, 2 CSP upravujúceho kauzálnu príslušnosť na konkurzné a reštrukturalizačné konanie prítom vyplýva, že len na rozhodovanie o odvolaniach vo veciach konkurzného a reštrukturalizačného konania sú príslušné konkrétne Krajský súd v Banskej Bystrici, Krajský súd v Bratislave a Krajský súd v Košiciach, a to pre obvody súdov uvedených v predmetnom ustanovení. Na spory týkajúce sa sporov vyvolaných osobitnou povahou konkurzného a reštrukturalizačného konania však budú príslušné krajské súdy v obvode súdu, ktorý rozhodoval vec v prvom stupni (Števíček M., Fícová S., Baricová J., Mesiarkínová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C.H.Beck 2016, 155 str.)

23. Z odvolania žalovaného je zrejmé, že prioritne namietol kauzálnu príslušnosť Krajského súdu v Trenčíne ako súdu príslušného na rozhodovanie o odvolaní proti napadnutému uzneseniu. Povinnosť skúmať vecnú, kauzálnu a funkčnú príslušnosť má súd v zmysle ust. § 40 CSP počas celého konania. Ak zistí, že nie je miestne príslušný, postupom podľa § 43 ods. 1 CSP bezodkladne spor (vec) postúpi príslušnému súdu.

24. Vychádzajúc z citovaných ustanovení CSP a z obsahu spisu odvolací súd po zohľadnení všetkých relevantných skutočností dospel k záveru, že námietka žalobcu o kauzálnej nepríslušnosti Krajského súdu v Trenčíne na rozhodnutie o odvolaní proti napadnutému uzneseniu, vydanému v rámci prebiehajúceho incidenčného konania (teda v spore o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky) nie je opodstatnená a že niet dôvodu na postup podľa § 43 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď strany sporu poučil o možnosti podať odvolanie na Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd kauzálny príslušný na prejednanie odvolania napadnutého uznesenia vydaného bez akýchkoľvek pochybností v incidenčnom spore, teda v spore vyvolanom konkurzom (a nie v samotnom konkurznom konaní). Odvolací súd teda v procesnom postupe prvoinštančného súdu pri plnení manuálnej (poučovacej) povinnosti nevzhladol žiadne také pochybenie, ktoré by predstavovalo porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces a ktoré by napĺňalo odvolací dôvod vymedzený v ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

25. Odvolací súd ďalej konštatuje, že po preskúmaní napadnutého uznesenia a konania mu predchádzajúceho nezistil žiadne pochybenie súdu prvej inštancie ani v súvislosti s jeho záverom o nesplnení predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia.

26. Pokiaľ žalobca namietal posúdenie otázky osvedčenia nároku, ktorého poskytnutie ochrany sa domáhal a tvrdil, že súd prvej inštancie sa náležite nevysporiadal s hmotnoprávnym vzťahom sporu a že tento vzťah vyhodnotil len formálne a nesprávne, bez zohľadnenia princípu ochrany jeho dobromyseľnosti pri nadobudnutí záložného práva zaťažujúceho majetok úpadcu, odvolací súd k tejto námietke žalobcu uvádza, že postup prvoinštančného súdu bol pri hodnotení otázky (ne)osvedčenia hmotnoprávneho nároku pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia celkom logicky súladný s jeho právnym názorom vysloveným v zamietavom rozsudku (doposiaľ neprávoplatnom) vo veci samej. Správnosť právneho názoru bude predmetom posúdenia odvolacím súdom v odvolacom konaní na základe odvolania podaného žalobcom proti zamietavému rozsudku. V tejto súvislosti je však potrebné zdôrazniť, že bez ohľadu na osvedčenie, či priamo existenciu hmotnoprávneho nároku, relevantnou pre konštatovanie nesplnenia obligatórnych zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia v prejednávanej veci je prioritne skutočnosť, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnom incidenčnom spore v žalobcom navrhovanom znení smeroval k obmedzeniu činnosti správcu konkurznej podstaty - žalovaného.

27. Konkurzné konanie je upravené špeciálnou právnou úpravou, a to zákonom č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a ako každé súdne konanie je autonómne v tom, že postupovať v ňom, robiť úkony a iným spôsobom ovplyvňovať jeho priebeh môže len súd, na ktorom konkurzné konanie prebieha a len v rámci toho konania. Do súdneho konania nemôže zasahovať žiaden iný súd (s výnimkou súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku), ale ani ten istý súd v rámci iného konania. Usmerňovať činnosť správcu konkurznej podstaty môže súd len v rámci konkrétneho konkurzného konania. Rozhodnutím vydaným v inom súdnom konaní nie je možné správcovi konkurznej podstaty ukladať povinnosti, ktorými by sa upravoval jeho postup v konkurznom konaní. Taký postup by mohol viesť k situácii, že by správcovi boli dané vzájomne si odporujúce pokyny. Neodkladným opatrením vydaným v inom konaní preto správcovi nemožno uložiť ani povinnosť zložiť peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde. Takéto neodkladné opatrenie by bolo neprípustným zásahom do iného (konkurzného) konania. V tomto smere súd prvej inštancie správne poukázal na stanovisko Obchodného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.12.2002 Obj7/2002 (R 63/2003), podľa ktorého usmerňovať činnosť správcu konkurznej podstaty môže súd len v rámci konkurzného konania. Rozhodnutím vydaným v inom súdnom konaní nie je možné správcovi konkurznej podstaty ukladať povinnosti, ktorými by sa upravoval jeho postup v konkurznom konaní. Žalobcom navrhované uloženie povinnosti žalovanému správcovi konkurznej podstaty v rámci predmetného incidenčného sporu, aby zložil peňažnú sumu do úschovy na súde, nepochybne predstavuje také uloženie povinnosti, ktorým by došlo k úprave postupu správcu mimo konkurzného konania. V kontexte uvedeného potom neobstojí argumentácia žalobcu, že ním navrhované uloženie povinnosti správcovi zložiť do súdnej úschovy časť z výťažku z predaja podniku úpadcu pripadajúcu na uspokojenie jeho spornej pohľadávky vo výške 283.843 Eur nepredstavuje neprípustné obmedzenie činnosti správcu. Súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že nie je možné upraviť pomery strán nariadením neodkladného opatrenia v navrhovanom znení, pretože by tým došlo k neprípustnému zásahu súdu v spore vyvolanom konkurzom (v predmetnom incidenčnom konaní) do konkurzného konania. Odvolací súd preto konštatuje, že nebol naplnený ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

28. Pretože odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o nesplnení zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

29. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, odvolací súd náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia proti žalobcovi nepriznal, hoci v zmysle § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP by mu náhrad trov odvolacieho konania patrila; žalovanému však v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne v pomere hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).